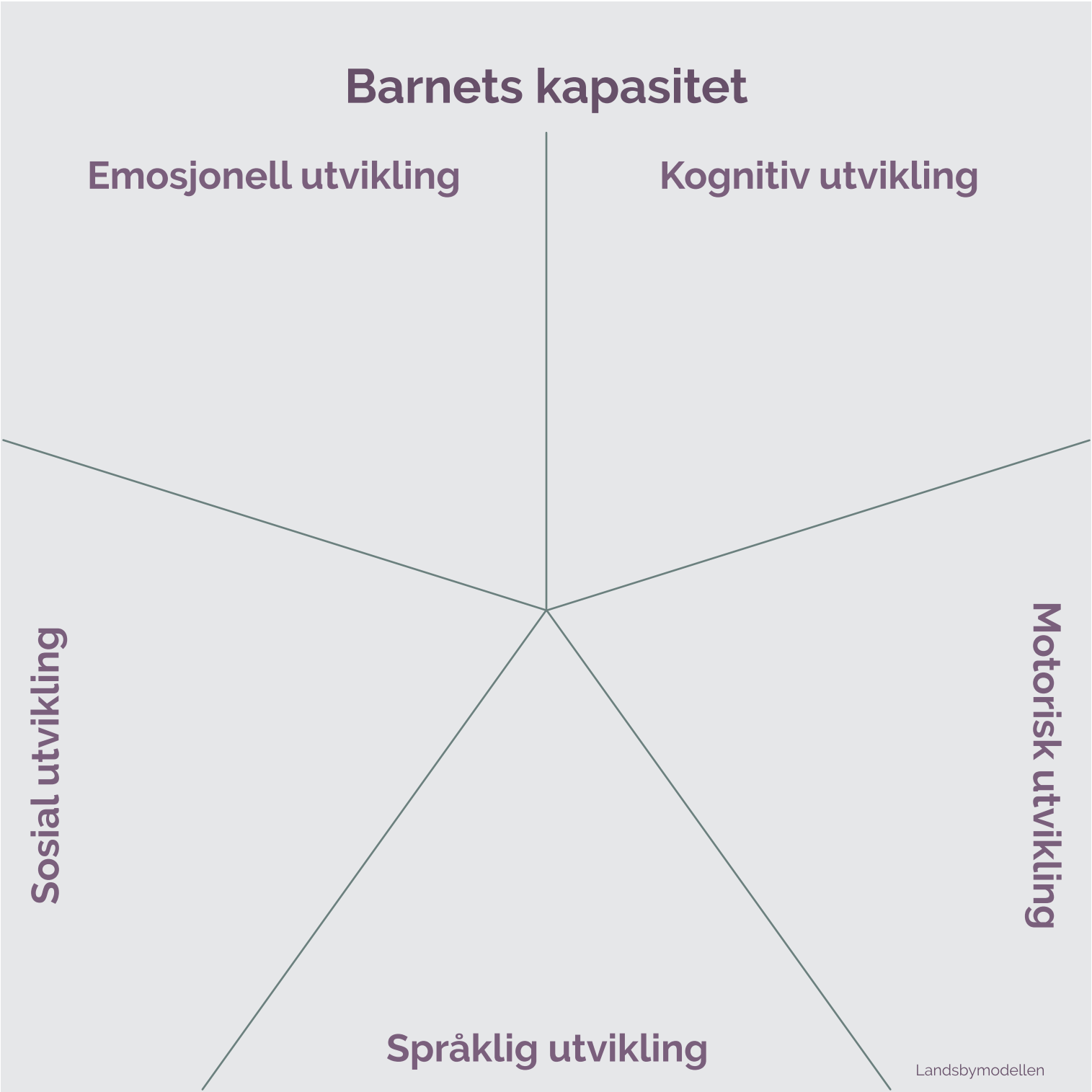

Barnets kapasitet

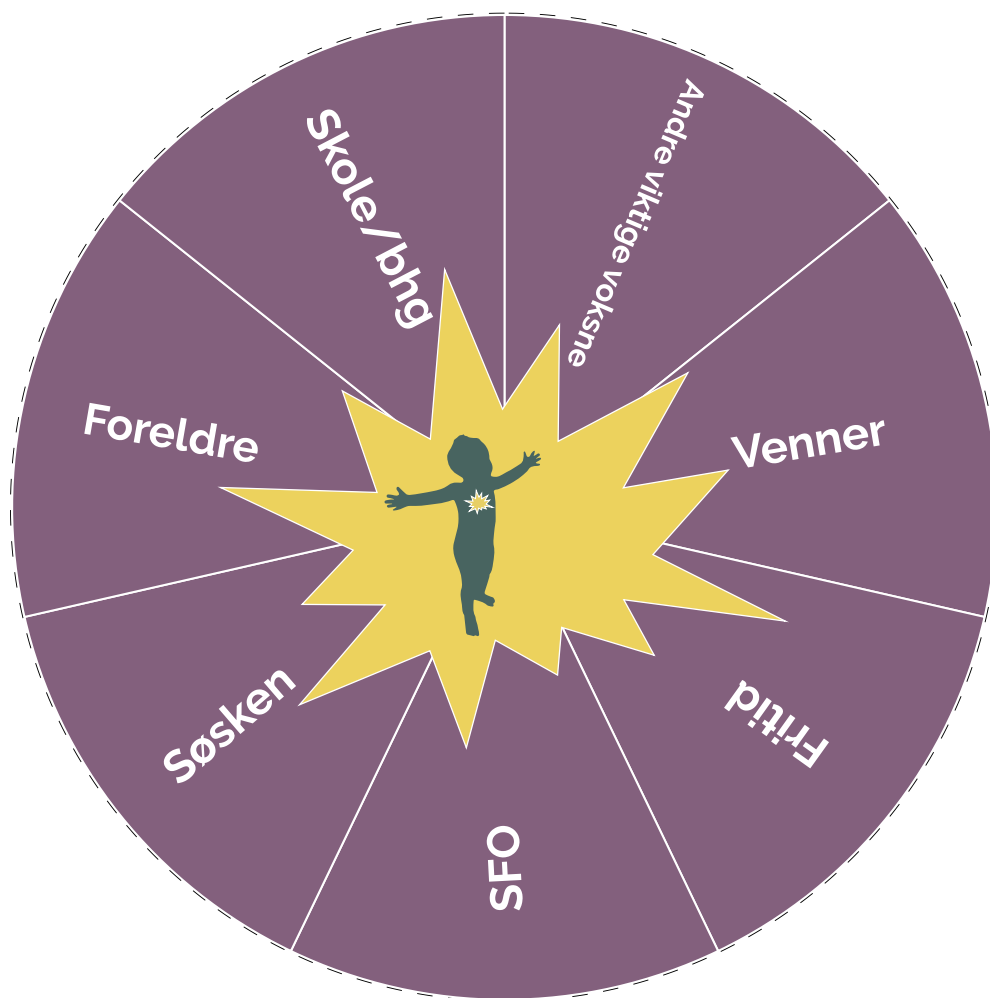
Emosjonell utvikling

Kognitiv utvikling

Motorisk utvikling

Språklig utvikling

Sosial utvikling

Barnets kapasitet

Gjennom modellen Barnets kapasitet vil vi vise hvordan et barns strev (gult felt) preger barnets liv på ulike arenaer (dreieskiven). Barn skal ideelt sett ha kapasitet til utvikling på alle arenaene i sitt liv. En konkretisering av strevet er viktig for å kunne vurdere hva barnet tåler av opplevelser, relasjoner og utfordringer totalt sett, og hvor det er behov for å sette inn trygghetsskapende tiltak for å styrke barnets kapasitet til utvikling. Når vi skal forstå et barns strev er det hensiktsmessig og ta utgangspunkt i de fem utviklingsområdene, som vist i modellen og beskrive strevet ut fra disse.

Alle barn aktiveres. Hvert barn er individuelt og vil aktiveres på ulike måter og med ulik kraft (gult felt). Gode erfaringer med regulering vil gi barnet mulighet til å være utforskende, ta inn ny kunnskap, erfare noe nytt og rette blikket ut over seg selv. Da er barnet i sin optimale utviklingssone som fremmer barnets naturlige utvikling.

Barn som lever med høyt stress i livet sitt har ofte et smalt toleransevindu og i mange tilfeller et svakt reguleringssystem. Dette vil føre til at barnet ofte vil være over- eller underaktivert og da utsatt for potensielt skadelig stress (gult felt). I denne tilstanden har ikke barnet lenger tilgang til sine naturlige kognitive ressurser. Læring, mestring og utvikling på de ulike arenaene blir da hemmet og skadelig stress gir funksjonsfall på ulike utviklingsområder og med ulike styrkegrad.

Eksempler på funksjonsfall:

Motorisk:

Streve med motoriske ferdigheter de kan til vanlig som f.eks blir klomsete, snubler lett, dulte borti, mister finmotorikk i type måltid/knytte skolisser etc.

Sosialt:

Hyppig i konflikter, misforståelser, unngåelse eller tilbaketrekning i situasjoner barnet ellers håndterer fint.

Emosjonelt:

Barnet blir lettere overveldet av egne følelser og mister tilgang på hensiktsmessige strategier til å regulere og håndtere egne følelser. Barn kan få større behov for hjelp til å uttrykke og forstå seg selv.

Kognitivt:

Miste evne til å planlegge, beregne tid, forstå sammenhenger, handlinger de til vanlig utfører på automatikk preges ofte av slurv og feil, evner ikke løse enkle mattestykker som de kan til vanlig etc.

Språklig:

Begrenset ordforråd, strev med å forklare selv enkle ting, mer umodent språk etc. Barn kan også få strev på det nonverbalet området som da preges av hyppigere feilsignal knytt til egne behov for støtte.

Inspirert av traumesensitivt.no (toleransevindu) og Samvær etter omsorgsovertakelse (2023)

Juni 2025